

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΜΕΛΕΤΗ

Αγαπητοί μαθητές και μαθήτριες,

Μια νέα σχολική χρονιά ξεκινά και αυτό συνεπάγεται νέους αγώνες για κατάκτηση της γνώσης. Οι αγώνες του/της κάθε μαθητή/τριας καρποφορούν όταν αυτός/η εργάζεται άοκνα με σύστημα και μεθοδικότητα καθόλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς.

Πιο κάτω εισηγούμαστε κάποιους τρόπους μελέτης που θα σας βοηθήσουν να μαθαίνετε πιο εύκολα και να θυμάστε καλύτερα τις γνώσεις που σας προσφέρουν τα διάφορα μαθήματα:

A. ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ

Η προσπάθεια για μάθηση αρχίζει με την εργασία στην τάξη. Όλη η προσοχή σας πρέπει να αφιερώνεται στο μάθημα. Αν παρακολουθείτε στην τάξη, μπορείτε να μειώνετε το χρόνο που απαιτεί η κατ' οίκον εργασία. Αυτό απαιτεί ενεργητική συμμετοχή σας στην τάξη με τους πιο κάτω τρόπους:

- Να προσέχετε στην παράδοση και να σημειώνετε τα κύρια σημεία του μαθήματος. Να γράφετε όσο το δυνατό λιγότερα, για να συγκεντρώνετε την προσοχή σας σε αυτά που λέει ο/η καθηγητής/τρια. Κυρίως, να αντιγράφετε από αυτά που σημειώνει ο/η καθηγητής/τρια στον πίνακα όσα χρειάζεστε για τη μελέτη σας, όπως καινούργιους όρους ή λέξεις, σχεδιαγράμματα, κλπ. και να προσέχετε σε αυτά στα οποία δίνει περισσότερη έμφαση, π.χ. αυτά που υπογραμμίζει ή βάζει σε κύκλο, κλπ.
- Να υποβάλλετε ερωτήσεις στους/στις καθηγητές/τριες, όταν έχετε απορίες ή δεν έχετε κατανοήσει κάτι.
- Να συμμετέχετε στις συζητήσεις που γίνονται στο μάθημα, να προσπαθείτε να απαντάτε στις ερωτήσεις των καθηγητών/τριών και να λύνετε ασκήσεις στον πίνακα ή το τετράδιό σας.
- Να προσέχετε τους χάρτες και τα άλλα εποπτικά μέσα που χρησιμοποιεί ο/η καθηγητής/τρια.
- Να διορθώνετε τις ασκήσεις σας σύμφωνα με αυτές που γράφονται στον πίνακα ή τις διορθώσεις του/της καθηγητή/τριας στην τάξη.
- Να μελετάτε με προσοχή τα λάθη που κάνετε στις ασκήσεις και τα διαγωνίσματα. Να ερωτάτε να μαθαίνετε ποιο είναι το ορθό και να σκέφτεστε πού οφείλονται τα λάθη που κάνετε. Στο ότι π.χ. δεν είχατε κατανοήσει τις ερωτήσεις, στο ότι δεν είχατε προσέξει τι ακριβώς ζητούσε η ερώτηση, στο ότι δεν είχατε μελετήσει προσεκτικά και μάθατε κάτι λανθασμένα ή δεν το θυμόσαστε καλά, κλπ.
- Στο τέλος του μαθήματος πρέπει να σημειώνετε σε ένα τετράδιο ή σημειωματάριο την εργασία που σας αναθέτει ο/η κάθε καθηγητής/τρια, π.χ. τα κεφάλαια που θα μελετήσετε, τις ερωτήσεις που θα απαντήσετε, τις ασκήσεις ή τα προβλήματα που θα λύσετε. Αυτό θα σας βοηθήσει στην εφαρμογή ενός προγράμματος μελέτης.

B. ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

- Η εργασία στο σπίτι είναι απαραίτητη, γιατί συμπληρώνει την εργασία που γίνεται στο Σχολείο. Όπως ακριβώς στο Σχολείο υπάρχει πρόγραμμα για τη λειτουργία του, έτσι και στο σπίτι, η εργασία πρέπει να ακολουθεί το δικό της πρόγραμμα καθημερινά. Για να μπορέσετε να μελετήσετε πρέπει πρώτα να έχετε τη διάθεση, το κέφι για να μάθετε. Αν, γυρίζοντας στο σπίτι, σκεφτόσαστε πού θα πάτε να παίξετε, πώς θα περάσετε την ώρα σας και χάσετε τον καιρό σας, είναι φυσικό πως ποτέ δε θα μπορέσετε να μελετήσετε σωστά.

Δημιουργήστε τη γωνιά της μελέτης σας. Οργανώστε το γραφείο και τη βιβλιοθήκη σας και συγκεντρώστε το απαραίτητο υλικό για τη μελέτη σας.

Οι πιο κάτω οδηγίες θα σας βοηθήσουν:

- Πριν αρχίσετε να μελετάτε, τακτοποιήστε τα πράγματα σας (τα βιβλία που θα χρειαστείτε, τις πένες, τα μολύβια σας ξυσμένα, κλπ.) έτσι ώστε να μη χάνετε χρόνο ώσπου να τα βρείτε.
- Να έχετε σχέδιο μελέτης, να ξέρετε, δηλαδή, ποιο μάθημα να διαβάσετε πρώτα, ποιο ύστερα, κλπ. Η σειρά με την οποία θα μελετήσετε τα μαθήματα σας μπορεί να εξαρτηθεί από τις προτιμήσεις σας ή τη δυσκολία του μαθήματος (π.χ. μπορεί να μελετήσετε πρώτα τα πιο δύσκολα και κατόπιν τα ευκολότερα). Να ορίσετε επίσης ωράριο μελέτης, π.χ. 4-7 μ.μ.
- Να έχετε συγκεκριμένους στόχους για κάθε μάθημα (π.χ. να κατανοήσετε ένα θεώρημα, να απομνημονεύσετε κάτι, να λύσετε τις ασκήσεις που σας ανατέθηκαν). Όταν μελετάτε ένα σχολικό βιβλίο, να έχετε υπόψη σας ότι είναι κάτι διαφορετικό από την ανάγνωση ενός μυθιστορήματος.
- Να προσέξετε να μην ονειροπολείτε την ώρα που μελετάτε. Μπορείτε κάθε 15'- 20' να κάνετε περίληψη των όσων μελετήσατε, για να αναγκάζεστε να συγκεντρώνεστε. Κάθε μία ώρα μελέτης, κάντε ένα διάλειμμα περίπου 5'- 10' λεπτών. Να σηκώνεστε, να κάνετε ένα μικρό περίπατο, κλπ.

Γ. ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Τα διάφορα μαθήματα διακρίνονται βασικά σε τρεις κατηγορίες:

- α. Τα πληροφοριακά μαθήματα (π.χ. Θρησκευτικά, Ιστορία, Γεωγραφία, κλπ.)
- β. Τα γλωσσικά και
- γ. Τα Μαθηματικά και τις Θετικές Επιστήμες

Ο τρόπος μελέτης διαφέρει ανάλογα με την κατηγορία, π.χ. στα πληροφοριακά μαθήματα θα δώσετε έμφαση στην απομνημόνευση των γενικών ιδεών και των βασικών λεπτομερειών, στα γλωσσικά, στο λεξιλόγιο και τις δομές, στα Μαθηματικά και στις Θετικές Επιστήμες, στην κατανόηση και την εφαρμογή στην πράξη του θεωρήματος, κλπ.

Πιο κάτω δίνουμε κάποιες βασικές αρχές που θα βοηθήσουν στη μελέτη των μαθημάτων σας:

- Εξετάζετε την ενότητα ή το μάθημα που έχετε να διαβάσετε, προσέχετε τους τίτλους, τους πλαγιότιτλους, τις επικεφαλίδες, κλπ. Αναγνωρίζετε τα κύρια σημεία του μαθήματος (μπορεί να είναι τυπωμένα με πιο παχιά ή υπογραμμισμένα γράμματα), φέρνετε στη μνήμη σας τις γενικές ιδέες και τις βασικές λεπτομέρειες της ενότητας με την οποία συνδέεται το νέο μάθημα και τα σημειώνετε σε διαγραμματική μορφή στο τετράδιό σας.

- Να διαβάζετε προσεκτικά μία ή δύο φορές το κεφάλαιο ή την ενότητα, για να κατανοήσετε το γενικό νόημα ή τη γενική εικόνα του περιεχομένου και προσπαθείτε να συλλαμβάνετε την κύρια ιδέα καθεμίας παραγράφου.
- Να μαθαίνετε τους ορισμούς των νέων εννοιών διαβάζοντάς τους περισσότερες φορές.
- Να προσπαθείτε να φέροντε στη μνήμη σας αυτό που διαβάσατε, για να ελέγξετε αν το θυμάστε και μπορείτε να το διατυπώσετε σωστά με δικά σας λόγια. Αν δεν μπορείτε να το πετύχετε, σημαίνει ότι δεν το έχετε μάθει καλά και πρέπει να ξαναδιαβάσετε το μάθημά σας.
- Να υποβάλλετε στον εαυτό σας ερωτήσεις και να προσπαθείτε να τις απαντήσετε με δικά σας λόγια (πότε έγινε, πώς έγινε, γιατί έγινε, ποια η σημασία του, κλπ.). Αν σας έχει δώσει ερωτήσεις ο/η καθηγητής/τρια, να τις λαμβάνετε υπόψη σας.
- Αφού προχωρήσετε στη μελέτη σας, όπως περιγράφεται πιο πάνω, θα πρέπει στη συνέχεια να εκτελέσετε την κατ' οίκον εργασία σας. Να απαντήσετε γραπτώς στις ερωτήσεις ή να λύσετε τις ασκήσεις που σας ανατέθηκαν.
- Αν υπάρχει κάποια ερώτηση ή πρόβλημα που δεν καταφέρατε να λύσετε, αφού προχωρήσετε μέχρι εκεί που μπορείτε, να το αναφέρετε την άλλη μέρα στον/στην καθηγητή/τρια σας. Να ζητήσετε να δείτε τη λύση του στον πίνακα είτε από τον/την καθηγητή/τρια ή από άλλο/η συμμαθητή/τρια σας.
- Προκειμένου για τα γλωσσικά μαθήματα (Αρχαία, Νέα Ελληνικά, Γαλλικά, Αγγλικά), πρέπει να έχουμε υπόψη και τα ακόλουθα βασικά, ότι εκτός από το νόημα έχουμε να μάθουμε και τη γλώσσα. Γι' αυτό η ανάγνωση, σιωπηρή και μεγαλόφωνη, παίζει βασικό ρόλο στη μελέτη.
- Για κάθε μάθημα που χρειάζεται διαφορετικό σύστημα μελέτης, ο/η καθηγητής/τρια θα δώσει ειδικές οδηγίες που θα πρέπει να εφαρμόζονται στο μάθημά του/της.

Τέλος, μην απογοητεύεστε. **"Η αρχή είναι το ήμισυ του παντός"**. Με υπομονή και επιμονή και με τη σωστή μελέτη θα αποκτήσετε τις γνώσεις που απαιτούνται για την επιτυχία σας και θα απολαύσετε στο τέλος της σχολικής χρονιάς τα αγαθά του κόπου σας.

Η Διεύθυνση και οι Καθηγητές/τριές σας είναι συμπαραστάτες και βοηθοί στο επίμοχθο έργο σας. Μη διστάσετε να ζητήσετε τη βοήθειά τους, όταν χρειαστεί. Γιατί ρωτώντας θα μάθετε πολλά.

Καλή χρονιά, λοιπόν, και καλή επιτυχία,

Την επιτυχία την κερδίζουν οι αγωνιστές και οι φίλεργοι